

Tjänsteskrivelse

Utbildningsnämnden

Dnr: 24UN401

2025-05-07

Initiativärende (SD) – Gymnasieelevers rätt till trygghet och studiero

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden avslår initiativärendet.

Ärendebeskrivning

Sverigedemokraterna har väckt ett initiativärende på utbildningsnämndens sammanträde 2024-11-27. Utbildningsnämnden beslutade att överlämna initiativärendet till Utbildning Gävle för beredning.

I initiativärendet föreslås att utbildningsnämnden beslutar:

Att utbildningsnämnden utreder möjligheten att införa kamerabevakning på samtliga gymnasieskolor i Gävle kommun.

Att Utbildningsnämnden omgående utreder behovet av ett insättande av väktare på Gävle kommuns gymnasieskolor.

Att Utbildningsnämnden skyndsamt utreder vilka andra trygghetslösningar Gävle kommuns gymnasieskolor är i behov av.

Att Utbildningsnämnden framgent kontinuerligt följer upp situationen på Gävle kommuns gymnasieskolor.

Förslagen i initiativärendet

Att Utbildningsnämnden utreder möjligheten att införa kamerabevakning på samtliga gymnasieskolor i Gävle kommun

Den 1 april 2025 slopades tillståndskravet för kamerabevakning för statliga myndigheter, kommuner, regioner och skolor. De nya reglerna innebär att ingen längre behöver ansöka om tillstånd till kamerabevakning hos Integritetsskyddsmyndigheten (IMY). De som tidigare har behövt ansöka om tillstånd ska själva göra en intresseavvägning mellan bevakningsintresset och den enskildes intresse av att inte bli bevakad. Intresseavvägningen ska dokumenteras. Dessutom ska man ha en förteckning med vissa uppgifter om den kamerabevakning man har eller har haft de senaste fem åren. De nya reglerna innebär ingen förändring av hur avvägningen mellan bevakningsintresset och integritetsintresset ska göras. Bevakningsintresset måste fortfarande väga tyngre för att bevakningen ska vara tillåten. Skillnaden är att IMY inte längre bedömer om en bevakning ska tillåtas eller inte i förväg. IMY har fortsatt tillsynsansvar över all kamerabevakning och IMY:s bedömning kommer att vara likartad när man granskar bevakningen i efterhand som när man tidigare bedömde en tillståndsansökan.

Integritetsintresset på skolor och förskolor väger generellt sett tungt, särskilt mot bakgrund av att barn och unga uppehåller sig där. Det krävs därför i regel mycket starka skäl för att kamerabevakning ska tillåtas på en skola eller förskola. Huvudregeln är att det måste finnas en reell problematik på platsen för att kamerabevakning ska kunna införas. Enligt IMY kan man inte sätta upp en kamera i rent förebyggande syfte. Integritetsintresset väger särskilt tungt på platser där elever kan tänkas befinna sig under en längre tid, så som undervisningsytor och sittplatser i korridorer. Bevakning på sådana platser under skoltid måste enligt IMY betraktas som ett kännbart intrång i både elevernas och de anställdas integritet. Det måste det finnas ett påtagligt behov av bevakningen för att den ska anses nödvändig och proportionell. I första hand ska alternativa, mindre integritetskänsliga tillvägagångssätt användas.

Att Utbildningsnämnden omgående utreder behovet av ett insättande av väktare på Gävle kommuns gymnasieskolor

Ansvar för att det inte förekommer ordningsstörningar och att säkerheten kan upprätthållas ligger på skolan. Vid behov konsulteras verksamhetschef och skolorna har en nära kontakt och löpande dialog med Gävle kommuns enhet för säkerhet och beredskap. Gävle kommun har ett bevakningsavtal med Addici Security AB. Det finns därigenom möjlighet för verksamheterna att avropa säkerhets- och bevakningstjänster om man bedömer att det finns behov av detta. Under verksamhetstid kan väktare till exempel sättas in vid speciella tillfällen så som vid skolavslutningar eller vid högriskbesök. Vaktarna kan antingen arbeta synligt eller ej synligt, så som i anslutande rum.

Att Utbildningsnämnden skyndsamt utreder vilka andra trygghetslösningar Gävle kommuns gymnasieskolor är i behov av

Varje skola har en trygghetsplan som upprättas årligen. Syftet är att säkerställa en trygg arbetsmiljö vid skolan och en arbetsmiljö fri från kränkningar och diskriminering. Trygghetsplanen ska bland annat innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året och en redogörelse för hur de planerade åtgärderna i föregående års plan har genomförts.

Inom ramen för Gävlemodellen genomförs årligen en trygghetsenkät för att kartlägga hur eleverna upplever tryggheten på skolan. Eleverna ges tillfälle att peka ut riskområden i samband med trygghetsenkäten.

Riskbedömningar görs kontinuerligt utifrån behovet i verksamheten. Dessa riskbedömningar dokumenteras. Vid behov tas handlingsplaner fram. Handlingsplan mot hot och våld uppdateras årligen.

Inom ramen för den fokusgrupp kring säkerhet, hot och våld som finns inom Utbildning Gävle pågår ett arbete med att identifiera behovet av att tydliggöra och skapa systematik i verksamheternas arbete för att undersöka risker för hot och våld.

Det pågår även ett arbete där Utbildning Gävle tillsammans med enheten för säkerhet och beredskap och Gavlefastigheter (GFAB) ser över vad som behöver göras utifrån de kommande lagändringarna avseende stärkt skolsäkerhet. De lagförslag som läggs fram innebär att alla förskolor och skolor ska ha en beredskapsplan och ett löpande beredskapsarbete, att det ska tydliggöras att skolan inte är en allmän plats, möjlighet att besluta att väskor eller andra föremål som elever har med sig undersöks och att fler brott i skolan ska polisanmälas.

GFAB beaktar kontinuerligt säkerhetsaspekten vid utformningen av undervisningslokaler i både ny- och ombyggnationer i enlighet med Utbildnings Gävles säkerhetsstrategi, genom lokalprogram och projekteringskrav. GFAB har som ingång att öka skyddet och minska sårbarheten för verksamheterna samt att se till att lokalerna ska understödja personalens och elevernas förmåga att kunna fly, söka skydd och larma.

GFAB upprättar en säkerhetsplan i samtliga projekt kopplade till skolor och förskolor. I denna säkerhetsplan tas samtliga parametrar relaterade till fysisk säkerhet med: utrymning, utestängning, sektionering, inrymning, skalskydd, inbrottslarm, brandlarm och även andra byggnadstekniska delar så som behov av polykarbonatglas och inkrypningsskydd. Det pågår även ett arbete där man ser över vilka säkerhetsnivåer de olika skolenheterna ligger på i nuläget.

Det pågår en implementering av en säkerhetsapplikation för Gävle kommuns personal inom förskola, grundskola, gymnasieskola och anpassad skola. Säkerhetsapplikationen hanterar kommunikation mellan personal vid akut fara.

Att Utbildningsnämnden framgent kontinuerligt följer upp situationen på Gävle kommuns gymnasieskolor

Utbildningsnämnden kommer att hållas informerad om situationen på skolorna.

Sammanfattande kommentar

Det pågår redan ett arbete inom Utbildning Gävle där det görs återkommande riskbedömningar och kartläggningar inom området trygg och säker skolmiljö. I och med de kommande lagändringarna kring stärkt skolsäkerhet lyfts frågan ytterligare i samverkan med enheten för säkerhet och beredskap samt GFAB. Utredande och kartläggande arbete kring trygg och säker skolmiljö ur ett brett perspektiv pågår alltså redan. Några ytterligare separata utredningar kring införande av kamerabevakning och insättande av väktare bedöms inte behövas utan detta ingår redan som en del i helhetsbilden. Då det redan pågår ett arbete kring det som lyfts i initiativärendet föreslås att initiativärendet avslås.

Beslutsunderlag

Innevarande tjänsteskrivelse med förslag till beslut.

Expedieras till

Klicka här för att fylla i vilka beslutet ska skickas till.

Tomas Hartikainen

Sektorchef

Utbildning Gävle